

نفیسہ حقیقت جوان

از جنوب شرقی آسیا تا خاور دور،

گشتی در زیباترین

مساجد دنیا

در زمان حکومت «ولیدبن عبدالملک»، سال ۹۱ هجری، وی آنچه که پدرش به بنای مسجد الحرام اضافه کرده بود، ویران و با بنایی محکم آن را از نو ساخت و از سمت شرقی به وسعت مسجد افزود. او نخستین کسی بود که با آوردن سنگ مرمر از مصر و شام و قرار دادن سقف آن از چوب و ساج به همراه پوشاندن دیوارهای داخلی مسجد با سنگ مرمر، آن را آراست. ولید، علاوه بر این که مسجد را به زیبایی بازسازی کرد، ناودان کعبه را هم با طلا ساخت. در سال ۱۳۷ هجری «ابوجعفر منصور» به قسمت‌های شمالی و غربی مسجد اضافه کرد و با قرار دادن مناره در سمت غربی، ساختن رواق‌ها و تزئین مسجد با انواع نقش و نگارها و طلا، زیبایی آن را دوچندان کرد. در زمان «عباسی» و «معتضد» و سپس «سلطان سلیم» مسجد ترمیم و اصلاح شد. اما این تزئینات تا سال ۱۰۶۹ بدون تغییر ماند، تا این که در زمان «ملک سعودبن عبدالعزیز»، سال ۱۳۷۵ هجری، نیز به وسعت آن افزوده شد. وی ساختمان‌های سمت جنوب را ویران کرد و «مسجدالحرام» را توسعه و تغییرات اساسی در آن انجام داد. در سال ۱۴۰۹ هجری «ملک فهد بن عبدالعزیز» از سمت غربی به مسجدالحرام اضافه کرد و در پی تحولات ملک سعود بن عبدالعزیز چندین طبقه به همراه پله برقی به مسجدالحرام افزوده شد.

مسجدالحرام کنونی، بنایی است عظیم، که مساحت آن (با احتساب طبقه‌ها) ۳۵۶ هزار و ۸۵۰ مترمربع است. این مکان گنجایش بیش از یک میلیون نمازگزار را دارد. مسجدالحرام شامل سه طبقه‌است، که طبقه سوم یعنی بام آن محوطه بسیار وسیعی است. تعداد ستون‌هایی که در زیر ایوان قرار دارد بر ۴ طرف به ۵۴۵ ستون می‌رسد که بر هر یک از دو ستون یک چراغ قرار دارد. در وسط آن حیاطی به ابعاد تقریبی ۱۵۰×۱۰۰ متر وجود دارد، که کعبه در وسط آن حیاط است. حیاط مسجد از سایر نقاط آن پایین‌تر است.

در یکی از رده‌بندی‌های جهانی معرفی برترین مناطق مذهبی دنیا که توسط پایگاه اطلاع‌رسانی adherents (پایگاه اطلاع‌رسانی درباره پیروان ادیان مختلف) منتشر شده است، لیستی تحت عنوان «زیباترین مساجد جهان» به چشم می‌خورد که شامل برخی از مساجد زیبای دنیا می‌شود. از مواردی که در انتخاب این مساجد مد نظر قرار گرفته است زیبایی، بزرگی و محبوبیت این اماکن مقدس در نزد مسلمانان و حتی غیرمسلمانانی است که به عنوان گردشگران از این مساجد دیدن می‌کنند.

مسجدالحرام / مکه / عربستان سعودی

«مسجد الحرام»، بیت عتیق، بیت الحرام، بیتالمعمور، حرم، حرم مکی، در وسط شهر مکه و در «وادی ابراهیم» قرار دارد. این مکان مقدس از شمال به مروه، از شرق به سعی و از غرب به باب عمره محدود می‌شود. بر اساس تعلیمات اسلامی هر انسان و موجود زنده‌ای که وارد آن شود، ایمن است و نباید به او آسیب رساند.

این مسجد در صدر اسلام، بسیار کوچک بوده است. و در دوران پیامبر اکرم (ص) و حکومت ابوبکر تغییری نکرد. نخستین بار در سال ۱۷ هجری، «عمر فاروق» دستور داد خانه‌های اطراف آن را بخرند و بر مساحت مسجد اضافه کنند. در سال ۲۶ هجری، زمان حکومت «عثمان ذی‌النورین»، آن چه که اطراف مسجدالحرام قرار داشت، برجیده شد و گرداگرد مسجد را ایوان بنا کردند و سقف آن را پوشاندند و دستور ساخت رواق برای مسجد داده شد. به این ترتیب قسمت‌هایی از مسجد سرپوشیده شد. در سال ۶۵ هجری «عبدالله بن زبیر»، آن را از شرق، جنوب و شمال گسترش داد. در سال ۷۵ هجری «عبدالملک بن مروان» با قرار دادن تزئیناتی بر دیوارها و سقف، به زیبایی و آبادانی مسجد اضافه کرد و بر طول هر استوانه در مسجدالحرام ۵۰ مثقال طلا قرار داد.

این مسجد زیبا دارای ۷۹ در است (تعداد درها رو به افزایش است). سه در اصلی مسجد که از همه بزرگ‌تر و باشکوه‌تر هستند، با نام های باب‌العمره، باب‌السلام و باب ملک عبدالعزیز شناخته می‌شوند.

گفته می‌شود پیامبر اکرم(ص) از در «باب‌السلام» که

مقابل «مقام ابراهیم» قرار دارد وارد مسجد می‌شد، از این رو بر زائران مستحب است که از این در وارد مسجد شوند و از «باب بنی مخزوم» خارج شوند. در زاویه شرقی کعبه، یعنی پشت مقام ابراهیم و به فاصله حدود ۵۰ متری دیوار کعبه دو پلکان وجود دارد که زیر حیاط می‌رود و «چاه زمزم» در آنجا قرار دارد. «صفا» و «مرهه» هم که قبلا از مسجدالحرام جدا بودند، اکنون به مسجد وصل شده‌اند، طوری که صفا در شمال شرقی کعبه قرار دارد. هفت مناره به ارتفاع ۹۲ متر، با قاعده ۷×۷ در اطراف مسجد قرار دارد، که یکی از مناره‌ها تک و بر فراز صفا قرار گرفته است. سرویس‌های بهداشتی در اطراف مسجد در اختیار زائرین قرار دارد تا قبل از ورود به حرم غسل زیارت انجام دهند.

مسجدالنبی / مدینه / عربستان سعودی

مسجد رسول خدا، «مسجد نبوی یا مسجدالنبی»، مسجدی است که تقریباً وسط شهر مدینه قرار دارد و پیامبر اسلام، پس از هجرت به این شهر دستور بنای آن را صادر کرد. مسجدی که پیامبر اسلام و اصحابش آن را بنا کردند، بسیار کوچک بود ولی با تغییرات و توسعه‌هایی که طی قرون مختلف در بنای مسجد ایجاد شد، وسعت آن تا سال ۱۳۷۰ هجری قمری به ۱۰ هزار و ۳۰۳ مترمربع رسید. در سال‌های ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۵ هجری قمری نیز دولت عربستان با هزینه‌ای معادل ۵۵ میلیون ریال سعودی به اصلاحاتی اساسی و توسعه مسجد اقدام کرد که در نتیجه مساحت کل مسجد به ۱۶۳ هزار و ۲۶ مترمربع رسید. این مسجد در سال ۱۳۷۵ دارای ۷۰۶ ستون و

۱۸۹ طاق‌نما و ۹ در و ۴۴ پنجره بوده است. از آنجایی که مرقد مطهر پیامبر اکرم(ص) و منبر و محراب و روضه شریف که پیامبر در آنجا نماز می‌گزارد، در آنجا قرار دارد به این مسجد محبوبیت خاصی در میان مسلمانان داده است.

مسجد ظهیر / کداح / مالزی

مسجد ظهیر یکی از باشکوه‌ترین و زیباترین مسجدهای کشور «مالزی» است که در شهر «آلوراستار» مرکز ایالت «کداح» بنا شده است. این مکان تاریخی به قدری زیباست، که به عنوان مرکز اصلی برگزاری مسابقات سالیانه قرائت قرآن مالزی میزبان قاریان قرآن از سراسر دنیاست.

این مسجد در سال ۱۹۱۲ میلادی با کمک‌های مالی

«تونکو محمود بن‌المرحوم سلطان تاج‌الدین مکرّم شاه» بنا شد و درهای آن ۱۵ اکتبر سال ۱۹۱۵ پس از برگزاری مراسم با شکوه نماز جمعه به روی عموم گشوده شد. در صحن اصلی این مسجد زیبا آرامگاه سربازان شجاع کداح است که در راه دفاع از سرزمین خود در برابر تجاوزهای سیامی‌ها در سال ۱۸۲۱ جانشان را از دست دادند.

معماری این مسجد از معماری «مسجد عزیز» در لانگکات واقع در شمال سوماترا الهام گرفته است. «مسجد ظهیر» دارای پنج گنبد بزرگ و زیباست که به نیت «پنج تن آل‌عبا» ساخته شده است. مساحت مسجد حدود ۱۱۵ هزار و ۵۸۳ مترمربع است. سالن اصلی یا همان سالن برگزاری نماز ۵۸ مترمربع وسعت دارد و با ایوان‌های ۲/۴ متری و چهار و نیم اشکوب احاطه شده‌اند. هر نیم اشکوب را نیز یک گنبد مسقف کرده است. گنبد اصلی مسجد در ضلع شمال شرقی آن قرار دارد.

پروژه نگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

مسجد عمر علی سیف‌الدین / برونتی

«مسجد عمر علی سیف‌الدین» بزرگ‌ترین مسجد در خاور دور، است که در سال ۱۹۵۸ ساخته شد و نمونه‌ای مثال زدنی از معماری مدرن اسلامی به شمار می‌آید.

این مسجد مخلوطی از معماری اسلامی و ایتالیایی است، که طراح آن یک معمار ایتالیایی بود. این بنا بر روی یک تالاب مصنوعی نزدیک شعبه‌هایی از «رود برونتی» ساخته و کنار رودی در «کمپانگ‌آیر» که یک دهکده آبی در شهر بندری «سری بگاوان» است، واقع شده است. این مسجد، یکی از شاهکارهای معماری کشور ژرمنند برونتی به شمار می‌آید. قسمتی از مسجد به صورت یک قایق قدیمی تشریفاتی است. تمام گنبد اصلی این بنا از طلای خالص و دیوارها و مناره‌هایش از سنگ مرمر ایتالیایی و گرانتیت پوشیده شده است. تمام چلچراغ‌های کریستال و شیشه‌های مسجد دست‌ساز و کار هنرمندان انگلیسی است و فرش‌های آن ایرانی است. بنای این مسجد زیبا را صحن‌ها و باغ‌های حاصلخیز و مملو از فواره زینت می‌دهند. مسجد با درختان و باغ‌های گل محاصره شده که در اسلام نشان و تفسیری از بهشت است. هم چنین یک پل بزرگ مسیر پر پیچ و خمی را از مسجد به سمت تالاب و دهکده آبی «کامپونگ آیر» ایجاد می‌کند. یک پل مرمر شبیه کشتی هم بخشی از بنای مسجد را تشکیل می‌دهد که در گذشته در جشن‌ها و مراسم رسمی از آن استفاده می‌شد.

مسجد در ارتفاع ۵۲ متری قرار دارد و از همه جای بندر سری بگاوان می‌توان آن را دید. مناره اصلی بلندترین قسمت مسجد و ترکیبی است از سبک معماری رنسانس و ایتالیایی و در مساجد دیگر جهان دیده نشده است. این مناره، مجهز به یک آسانسور مدرن است که به توریست‌ها امکان می‌دهد تا از بالای آن منظره شهر را ببینند. داخل مسجد مخصوص نمازگزاران است و دارای شیشه کاری منقوش موزاییکی باشکوهی است. داخل بنا طاق‌ها، نیم گنبد‌ها و ستون‌های مرمرین بسیاری است، که بر زیبایی آن می‌افزاید. این مسجد، که پس از بیست و هشتمین سلطان برونتی به نام «مسجد عمر علی سیف‌الدین» نامگذاری شد، به قدری زیبا و جالب است که در لسیت یکی از جاذبه‌های توریستی آسیا قرار دارد و مردم برونتی از آن به عنوان یک نشان اختصاصی یاد می‌کنند.

مسجد تاج‌المساجد / بهوپال / هند

«تاج‌المساجد» یا «تاج‌المسجد» یکی از بزرگ‌ترین و زیباترین مسجدهای قاره آسیا به شمار می‌رود که در شهر «بهوپال»، مرکز ایالت «مدھیپرادش»، در حاشیه دو دریاچه زیبای «پخته پل تلاو» و «برا تلاو» قرار دارد.

سنگ بنای این مسجد را، سلطان جهان بگم (شاه‌جهان) در سال ۱۹۶۸ گذاشت؛ اما به دلیل کمبود بودجه نیمه کاره رها شد تا این که سرانجام به دستور دولت هند، تکمیل و مراحل ساخت آن در سال ۱۹۷۱ به پایان رسید.

این مسجد، متشکل از سالن‌های مختلف است و در اصلی‌ترین بخش آن معمولاً نمازهای جمعه و نماز اعیان بزرگ هم چون عید فطر و قربان، خوانده می‌شود. امامان جماعت و رهبران دینی نیز برای اقامه نماز و سخنرانی از این سالن استفاده می‌کنند. محوطه بیرونی مسجد شامل دو حیاط بزرگ است که از هر یک از این حیاط‌ها با دو ورودی بسیار زیبا مراجعه کنندگان را به داخل مسجد هدایت می‌کند. چهار راهرو بزرگ میانی نیز سالن‌های اصلی و بخش‌های مختلف بنا را از یکدیگر جدا و به هم متصل می‌کند. هر یک از این راهروها نیز با ورودی‌های انشعابی چندشاخه‌ای به سالن مرکزی راه دارند. دیوار قبله هم در سالن اصلی نمازگزاران قرار دارد. در محرابی که با نقش برجسته‌های مشبکی ساخته شده است. «تاج‌المساجد» سه گنبد بزرگ مرمرین صورتی رنگ دارد، که در کنار دو مناره بزرگ سفید رنگ زیبایش جلوه‌ای رویایی به آن بخشیده است. راهروهای مرمرین و اشرافی موجود در صحن مسجد به قدری زیبا طراحی شده‌اند که هر بیننده‌ای را ترغیب به ورود به داخل این بنا و عبادت پروردگار می‌کند.

مجموعه علمی و تحقیقاتی
علوم انسانی و مطالعات اجتماعی

کاربری‌های متعددی که برای این بنای مقدس تعریف شده سبب شده است تا «تاج‌المساجد» بیش از یک مجسد برای مردم بهوپال و مسلمانان این منطقه ارزشمند باشد. روزانه تعداد زیادی از مسلمانان و غیرمسلمانانی که در حال تحقیق درباره دین اسلام هستند به مدرسه اسلامی تاج‌المسجد می‌آیند و از حضور مدرسان علوم اسلامی این مدرسه بهره می‌برند. این در حالی است، که درهای مسجد از ساعت ۶/۳۰ تا ۷/۳۰ بامداد، ۱۳ تا ۱۴ و ۱۶ تا ۱۷ بعد از ظهر بر روی غیرمسلمانان بسته می‌شود.

مسجد رایا بیت الرحمن / آچه / اندونزی

«مسجد رایا بیت‌الرحمن» یا «مسجد بزرگ آچه» در مرکز شهر «باندا آچه»، شمالی‌ترین بخش جزیره «سوماترا» در «اندونزی» و اولین پایگاه اسلام در مجمع‌الجزایر جنوب شرقی آسیاست، که دین اسلام از آنجا سراسر اندونزی — پرجمعیت‌ترین کشور مسلمان جهان — را فراگرفته است. ساخت بنای اصلی این مسجد که دارای یکی از بهترین طراحی‌های معماری و تزئینات داخلی این کشور به شمار می‌آید، به قرن ۱۲ باز می‌گردد. «سلطان نورالعالم» در سال ۱۸۷۹ پس از آتش سوزی ویرانی مسجد، در سال ۱۸۷۹ تجدید بنای آن را آغاز کرد و در سال ۱۸۸۱ بنای آن به اتمام رسید. محوطه اطراف مسجد، پوشیده از انواع درختان و گیاهان زیباست که سبزی گیاهان بر دیوارهای سنگی و سفید مسجد جلوه‌ای دو چندان بخشیده است و چشم بیننده را مجذوب خود می‌کند. مسجد دارای پنج گنبد زیبای مشکی، دو مناره سفید پوشیده شده از سنگ، است.

جدای زیبایی خیره‌کننده بنای این مسجد و قرار گرفتن نام آن در لیست زیباترین مساجد دنیا، معجزه‌ای است که هنگام «سونامی» در اندونزی در این بنا رخ داد. پس از زمین‌لرزه و سونامی اندونزی؛ که سبب از بین رفتن شهرهای زیادی در این کشور شد، مسجد «رایا بیت‌الرحمن» و چند مسجد دیگر در این منطقه سالم و راست قامت ایستادند و مأمنی برای نجات جان بسیاری از مردم منطقه شدند. با آن که در زمان سونامی آب دور تادور مسجد را فراگرفته بود، اما حتی یک قطره آب هم در پلکان آن نفوذ نکرد که این موضوع چیزی شبیه معجزه بود. پس از سونامی جمعیتی کثیری از مسلمانان اندونزی برای اقامه نماز جمعه و شکرگزاری به درگاه خداوند به این مسجد آمدند و نماز جمعه را در این پناهگاه اقامه کردند.

همین موضوع سبب شده است، که تعداد گردشگرانی که همه ساله برای دیدن این مسجد به اندونزی سفر می‌کنند، چند برابر شود. از نکات جالب توجه در این مسجد وجود قانون سختگیرانه لباس برای توریست‌هاست. بر اساس این قانون توریست‌ها و غیر مسلمانان اجازه ندارند بدون رعایت موازین اسلامی در پوشش و ظاهرشان قدم به صحن مسجد بگذارند.

مسجد سلطان / سنگاپور

«مسجد سلطان» بزرگ‌ترین مسجد سنگاپور و یکی از پربیننده‌ترین جاذبه‌های توریستی آن به شمار می‌آید. این مسجد به یاد دوست و شفیق «سر استمفورد رفلز»، «سلطان حسین شاه»، «مسجد سلطان» نام‌گذاری شده است. مسجد سلطان، ابتدا در سال ۱۸۲۵ و با کمک‌های سر استمفورد رفلز

و کمپانی هند شرقی در هند بنا شد ولی یکصد سال بعد آن را به محل کنونی‌اش منتقل کردند.

البته مسجد بر خلاف ظاهر زیبایش از معماری داخلی چندان درخور توجهی بهره نبرده است. یکی از ویژگی‌های این بنا گنبد طلایی است که سبب می‌شود هر توریست و رهگذری به راحتی آن را شناسایی کند. تالار اصلی مسجد به قدری بزرگ طراحی شده است که گنجایش ۵ هزار نمازگذار دارد. یک ساعت دیجیتال قرمز رنگ هم درون این سالن قرار دارد که شاید بتوان گفت از معدود نشانه‌های فن‌آوری امروزی سنگاپور در این مسجد به شمار می‌آید.

یکی از دیدنی‌های مسجد سلطان در «ماه طمان» است. در ماه مبارک رمضان، هنگام افطار سرفره‌ای با شکوه و مفصل در اطراف مسجد گسترانده می‌شود، که فضایی دیدنی را خلق و مسلمان و غیر مسلمان را همزمان خود می‌کند. در اطراف مسجد بزرگ سلطان، که بزرگ‌ترین و فعال‌ترین مسجد سنگاپور است می‌توان غذاهای حلال پخت هندیان مسلمان را پیدا کرد. این مسجد هم مانند مسجد «ایا بیت الرحمن» اندونزی دارای قوانین ویژه‌ای در مورد لباس افرادی که برای مراجعه و دیدن به مکان مذهبی-توریستی مراجعه می‌کنند، است. افراد چه مسلمان و چه غیرمسلمان اجازه ندارند با شلوارک، تی‌شرت آستین کوتاه و یا بدون آستین داخل مسجد شوند. در ورودی مسجد محلی تعبیه شده است، که به کسانی که ظاهرشان مغایر با اصول اسلامی است، امکان می‌دهد تا با امانت گرفتن ردایی و پوشیدن آن به راحتی پا به محوطه مسجد بگذارند.

مسجد شاه فیصل / اسلام آباد / پاکستان

«مسجد فیصل» که یکی از بزرگ‌ترین و مشهورترین مساجد بین‌المللی دنیاست، نمونه یک معماری زیبای اسلامی با ترکیبی از شیوه‌های سنتی و مدرن به شمار می‌آید، که از سوی دولت عربستان سعودی در شهر «اسلام‌آباد» پاکستان ساخته شده و به دلیل عظمت و زیبایی‌اش به نماد این شهر تبدیل شده است.

پس از این‌که «فیصل بن عبدالعزیز» شاه عربستان در سال ۱۹۶۶ از اسلام آباد دیدن کرد، انگیزه ساخت چنین بنایی در وی ایجاد شد. در سال ۱۹۶۹ مسابقه‌ای بین‌المللی برگزار شد که در آن مسابقه‌مماران از ۱۷ کشور، ۴۳ طرح پیشنهادی برای ساخت مسجد ارائه دادند و پس از ۴ روز بررسی، طرح «ودات والوکای»، معماری از کشور ترکیه انتخاب شد.

کار ساخت مسجد در زمینی به مساحت پنج هزار متر مربع و با گنجایش آن معادل سیصد هزار زائر، در سال ۱۹۷۶ آغاز شد.

دولت سعودی هم مبلغی معادل ۱۳۰ میلیون ریال سعودی (۱۲۰ میلیون دلار آمریکا) به ساخت این بنا اختصاص داد. از آنجایی که «شاه فیصل عبدالعزیز» سرمایه‌گذار اصلی و مسبب ساخت این مسجد به شمار می‌رفت، پس از به قتل رسیدن وی در سال ۱۹۷۵، این مسجد و خیابان مجاور آن را

به این نام ثبت کردند. ساخت مسجد در سال ۱۹۸۶ به اتمام رسید و به عنوان دانشگاه بین‌المللی اسلامی مورد استفاده قرار گرفت. آرامگاه ژنرال محمد ضیاع‌الحق نیز در این مسجد قرار گرفته است.

بر خلاف طراحی سنتی مساجد، این مسجد فاقد گنبد است و گنبد آن به شکل چادر طراحی شده است. در چهار گوشه آن نیز چهار مناره بسیار زیبا به طول ۸۸ متر قرار دارد که بر دامنه تپه‌های «مارگالای اسلام آباد» واقع شده است. سالن مخصوص نمازگزاران مثلی است و ظرفیت حدود ۱۰ هزار نفر دارد. ورودی مسجد توسط لوستره‌های بزرگ و دیوارها با موزائیک‌های زیبا و خطاطان مشهور پاکستانی به خط کوفی نوشته و طراحی شده‌اند. کاشیکاری‌های صحن و دیوارهای داخلی به سبک ترکی تزئین شده و بر روی کف سالن اصلی مسجد، یک هلال ماه طلایی به چشم می‌خورد. در این سالن یک چلچراغ بسیار زیبا و بزرگ به وزن ۷/۵ تن نصب شده است که شب‌ها، زیبایی و روشنایی مسجد را دو چندان می‌کند.

چهار مناره مدادی شکل مسجد به آسانسور و پلکان مجهز است و به این ترتیب بازدیدکنندگان می‌توانند چشم‌انداز زیبایی از اسلام آباد را از فراز مناره‌ها مشاهده کنند. هر ۴ مناره در قسمت سقف با یک هلال ماه طلایی تزئین شده است. صحن این مسجد با سنگ گرانیث ایتالیایی تزئین شده و حدود ۴۰ هزار نفر ظرفیت دارد. رواق‌ها و دورتادور صحن اصلی مسجد با ستون‌ها و سقف‌های زیبا و کاشیکاری آبی پوشیده شده است. یک آب‌نمای مرمرین در سالن اصلی و نزدیکی در ورودی قرار دارد. یک وضوخانه مفروش با سنگ‌های مرمر و چندین حوض و فواره زیبا و کاشیکاری‌های لعابی ترکی هم در این مسجد وجود دارد که چشم هر بیننده‌ای را نوازش می‌دهد.

مسجد بیت‌المکرم / داکا / بنگلادش

«مسجد بیت‌المکرم»، بزرگ‌ترین مسجد پایتخت و نماد مسجد ملی بنگلادش است که در مرکز شهر داکا قرار داد. سنگ بنای این مسجد در دهه ۱۹۶۰ میلادی گذاشته شد. طراحی مسجد بیت‌المکرم را معمار معروف بنگلادشی، «عبدالحسین تریانی» انجام داده است و در آن چندین فاکتور از طراحی مدرن به چشم می‌خورد. یکی از ویژگی‌های بارز این مسجد که سبب شده است تا گردشگران بسیاری از سرتا سر دنیا برای دیدن مسجد بیت‌المکرم به بنگلادش سفر کنند، شباهت میان طراحی این بنا با شکل ظاهری و مکعبی خانه کعبه در مکه است. البته دیوارهای این مسجد بر خلاف دیوارهای کعبه سفید و پوشیده از سنگ مرمر است.

این مکان که از محبوبیت خاص در میان مسلمانان بنگلادشی برخوردار است، در روزهای جمعه و اعیاد مذهبی به قدری مملو از جمعیت می‌شود که تمام خیابان‌های اطرافش را ازدحام جمعیت مسلمان در بر می‌گیرد.